

FÖLDCSUSZAMLÁS?

Dr. Gácsér Imre OSB

Egy német újságíró politikai földcsuszamlásnak nevezte a franciaországi elnök- és képviselő-választásokkal beállott fordulatot. Mitterand és a szocialisták elsőprő győzelmé valóban hasonlatos a földcsuszamláshoz. Elvégre a demokráciában megosztott államhatalom, a végrehajtó, a törvényhozó és bírói hatalom közül az első kettő kizárólagosan a szocialistáké lett és a sajátos francia helyzetben a bírói hatalom is végeredményben az övéké. A "de Gaulle unokájának" nevezett Giscard d'Estaing után így évtizedek makacs küzdelmével a szocialista Mitterand-nak sikerült elérnie azt, hogy a de Gaulle-ra szabott francia alkotmány, az V. republika alkotmánya, teljességében az ő hatalmát szolgálja, jobban, mint de Gaulle óta bármelyik utódját. Kérdés, hogyan használja majd ezt a hatalmat. Kérdés az is, hogy a de Gaulle-ra szabott alkotmány jó eszköz lesz-e szocialista elképzeléseinek megvalósítására.

Mindenesetre a francia nép választott. Nem az ősszessége, hisz tudvalevően Franciaországban mindig jelentékeny a szavazástól tartózkodók száma. Kétségtelen, sokan nem voltak megelégedve Giscard d'Estaing politikájával és változtatni akartak. Közrejátszott a konzervatívok megosztottsága is, Giscard és Chirac viszálya, a munkanélküliség emelkedése, az infláció. De az is kétségtelen, hogy a most lelépő kormánynak sikerült Franciaországot gazdaságilag olyan erős országgá fejleszteni, amelyről akár egy évtizeddel ezelőtt álmodni is alig lehetett. A politika törvénye, hogy a sokáig hatalmon lévő rutinosságát és túlzó biztonságérzetet nem is olyan váratlanul elsőpri az újítás vágya. Még akkor is, amikor ez meglehetősen rizikóval jár.

A franciaországi választások belpolitikailag és külpolitikailag egyaránt lényeges változásokat ígérnek, amelyek véleményünk szerint sok franciát előbb-utóbb arra kényszerítenek, hogy Mitterand-ra adott szavazata ellenére ellenzékbe menjen át, külpolitikailag pedig igen súlyos zavarokat idézhetnek elő.

Mitterand a választási harcban ismételten hangsúlyozta: szocialista a kormánylépéskor és szocialista marad mandátuma lejártakor. Semmi kétség sem merülhet fel tehát programjának végrehajtását illetően. Múltbeli magatartása és néhány gesztusa az elnöki szék elfoglalása óta arra engednek következtetni, hogy a tervbevetett változásokat mérséklettel kívánja bevezetni. Így jár majd el az államosítások terén, ahol a miniszterelnök, Pierre Mauroy és a pénzügyminiszter, Jacques Delors, sőt mások is a francia kabinetben, úgy látszik, nem kívánják a francia gazdasági berendezkedés gyökeres átváltoztatását. A franknak megszilárdítása, a munkanélküliség csökkentése sürgetőbb megoldást követelnek, mint akár az államosítás, akár a munkaidőnek a választási kampányban beigért csökkentése. Ami pillanatnyilag nyugtalanítja a franciákat, az a kommunisták részvétele a kormányban. Ez a lépés veszedelmes precedenst jelenthet és, úgy hisszük, részletesebb elemzést kíván.

Először is le kell szögeznünk, hogy a választásoknak igazán nagy vesztesei nem annyira a konzervatívok és a liberálisok, hanem a kommunista párt. A második világháború óta a kommunista párt sohasem látott vereséget szenvedett. Mitterand-nak tehát semmi szüksége sem volt arra, hogy kormányában helyet adjon a párt embereinek. Még kevésbé arra, hogy Fiterman-ból, akit Marchais utódként emlegetnek, államminisztert kreáljon. (folytatás a 2. oldalon)

És az élet

folytatódik...

Dr. Jordán Emil OSB elmékedését találhatjuk a *SZELLEMTUDOMÁNY*-nál, melyben a halál beálltának kritikus pillanatát és az utána következő materiális és lelki változásokat elemzi.

3. oldal

Csontváry

feltámadása

MŰVÉSZET rovatunkban Dr. Tóth László cikkét olvashatjuk a magyar festészet egyik legvitatottabb egyéniségéről, Csontváry Kosztka Tivadarról.

6. oldal

A magyar

"borzalom"

Kiváncsi a Blüvs Kocka megoldására? Ismerkedjen meg közelebbről a mai napok újabb hobbjával *AKTUALITÁS* rovatunkban.

8. oldal

Tartalomjegyzék

Szellemtudomány	3
Figyelő	5
Művészet	6
Aktualitás	8
Rejtvények	10
Humor	11
Cserkészlet	12
Az Olvasóktól	13
Magyar Kolónia	14

A francia választók akaratának megsértése ez, hisz ők nem akarták a Moszkvából irányított párt embereit a kormányban látni. A megvert kommunisztáknak sikerült mégis olyan megegyezésre jutni, amelyben semmit sem kellett feladni elveikből és Moszkva-hűségükből a kormányba jutásért.

A megegyezés szövege tipikus példája a két-értelműségnek. Mindegyik fél úgy magyarázza, ahogy akarja. Így például Afganisztánnal kapcsolatban a szovjet csapatok visszavonását kéri és minden külső beavatkozásnak megszüntetését. Georges Marchais azonban már sietett megmagyarázni, hogy a Szovjetunió is kívánja csapatainak kivonását, de csak akkor, ha minden külső beavatkozás megszűnt. Azaz csak abban az esetben, ha Karmal uralma, melyet az afgán népre kényszerített, megszűnt. Mi egyet jelent a Szovjetunió uralmának szentesítésével. Ilyen "dialektikus" csúsztatás az Európával foglalkozó része a megállapodásnak. A két fél megállapodik abban, hogy Franciaország külpolitikáját fenntartják a béke és a progresszív lefegyverzés érdekében, szem elött tartván a katonai blokkok szimultán megszüntetését, biztosítván ezzel az erők egyensúlyát Európában és a világon és minden ország biztonságát. Igen ám, de ezzel a megfogalmazással egy szintre helyezik a Varsói Szerződést, amelybe belekényszerítették a közép-kelet-európai államokat és az Atlanti Szerződést (Szövetséget), amely a szabad államok akaratából jött létre és mindenki akkor lép ki belőle, amikor akar. Gondoljunk csak magára Franciaországra, mely de Gaulle óta csak féllábbal van benn. Itt nyilvánvalóan a szocialisták tagadták meg eddigi felfogásukat, nem a kommuniszták. Ugyanez áll az SS-20 szovjet rakétákra, amelyek már tömegével irányítódnak a NATO ellen, és a Pershing II és Cruise rakétákra a nyugati hatalmak részéről, amelyeknek felállítása csak 1983-ra tervezett. A megállapodás szövege semmi egyebet sem ajánl, csak a minél előbbi tárgyalások szükségességét hangoztatja. A kommuniszták itt sem tértek el a hivatalos szovjet állásponttól — Lengyelország kérdésében ugyanez történt. A két fél kívánja, hogy Lengyelország és a lengyel nép saját maguk oldják meg a gazdasági, szociális és demokratikus megújulást, mit elkezdtek, ugyanakkor semmi említés sem történik a szovjet nyomásról, amely már majdnem egy esztendeje egyre nagyobb súllyal nehezedik a lengyelekre és bármikor erőszakos beavatkozássá fajulhat.

Mitterand és Külügyminisztere, Claude Cheysson természetesen tisztában vannak azzal, milyen veszélyek származhatnak a kommuniszták részvételéből a kormányban. Nyilvánvalóan meggyőződtek arról is, hogy a francia kommunista párt vezetősége máról holnapra nem változott át Saulból Pállá és éppen olyan sztaliniszták maradtak, Moszkva leghűségesebb csatlósai, mint mindig voltak. Mitterand egyrészt a baloldali egység mítosza, amelyhez szinte érthetetlenül ragaszkodik, másrészt a kommunista szindikátusnak, a CGT-nek leszerelése indította ilyen lépésre, biztosítani akarván a kommunista szakszervezet

támogatását. De ez utóbbi éppen olyan gyöngéledett mostanában, mint maga a párt és nem látszott szükségesnek az elsőbből győzelem után ilyen gesztus a kommuniszták felé.

Mitterand és társai igyekeznek győzelemként feltüntetni a kommuniszták részvételét a kormányban. Sikerült nekik "államosítani" a kommunista pártot, a kommunista miniszterek nem egyebek, mint kifutó fiúk, a kormányzásban valójában nem vesznek részt, még kevésbé a szövetségeseket, az egész NATO-t, az európai politikát, a fegyverkezést érintő lényeges döntésekben. De ki hiszi ezt el, aki ismeri a kommunista magatartást. Köztudomású, hogy ahova a kommuniszták egyszer betették lábukat, ott előbb-utóbb súlyos bajokat okoznak, különösen amikor egy idegen hatalom becsempészett képviselőinek szerepét játsszák, mi a franciák esetében kétségtelenül fennáll. A kommunista párt, ezt Mitterand is jól tudja, támogatja őt vagy támadja, akár benn van a kormányban, akár nem, Moszkva irányítása szerint. Reménykedhetünk-e abban, hogy Mitterand részéről csak taktikai húzás volt ez a szükségtelen lépés és hamarosan megszabadul kommunista minisztereitől? Lesz-e ehhez majd ereje? Az idő fogja megmondani. Mindenesetre, úgy látszik, a kommuniszták bevetelével a kormányba, inkább vesztett, mint nyert.

Külpolitikai viszonylatban is. Mert egyrészt precedenst teremtett, amelyet más európai országok is követhetnek, így például Olaszország, ahol a kommunista párt évek óta küzd a kormánybajutásért. Másrészt nehezen képzelhető el zavar nélküli együttműködés az Egyesült Államokkal, a NATO-val, az Európai Gazdasági Közösséggel és az Egyesült Európa szervezeteivel általában. Mitterand, amikor Németországba indult a fél-évenként ismétlődő francia-német csúcstárgyalásokra, a "Stern"-nek adott interjúban világosan leszögezte álláspontját a Szovjetuniótól sürgetett lefegyverzési tárgyalásokkal kapcsolatban. Hangoztatta az európai lefegyverzési szükségességét, mert csak egyensúlyi helyzetben lehet eredményesen tárgyalni a Szovjetunióval. Mint láttuk, a kommunisztákkal kötött megállapodás szövege korántsem volt ilyen világos. Azt is tanácsolta még a nyugati hatalmakkal, kerüljenek el két hibát, a semlegességet és a harciaskodást, mert ezek meggyöngyíthetik helyzetüket a Szovjetunió irányában. "Ha elítélem a semleges magatartást, azért teszem, mert a béke az erők egyensúlyától függ" — mondotta.

Ezek a kijelentések reményre jogosíthatnának, ha nem látnók a győkeres ellentétet Mitterand külpolitikai programjában, mely egyrészt a NATO-ban és egy erős Európában látja a béke biztosítását, másrészt az úgynevezett "harmadik világban" épp azoknak az országoknak ígér támogatást, amelyeket Fidel Castron keresztül a Szovjetunió akar hatáskörébe venni, mint ez például Nicaragua és El Salvador esetében történik.

Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a Szocialista Internacionálé jelenlegi elnökén, Willy Brandt-on át egyre készségesebb eszközözvé válik az orosz politikának, amely keresi a kiutat a

szoritóból, melyet Afganisztán lerohanása és főképpen Lengyelország teremtett számára. A szovjet politika ellentámadásba ment át és ennek célja a nyugati hatalmak egységének megbontása. Egyrészt az Egyesült Államokat szándékozik elválasztani Európától és izolacionizmusba hajtani, másrészt az európaiakat az Egyesült Államok ellen hangolni. Willy Brandt és számos követője éppen a Szocialista Internacionáléban képviselik azt a magatartást, hogy csínján kell bánni az oroszral, az enyhülés hírhedt politikájának a hívei, a defetizmusnak a hangadói. Kérdés ezek után, lesz-e hosszulejára tratra Mitrandnak ereje ahhoz, hogy defetizmus nélkül maradjon európai és a harmadik világra meghirdetett politikája ellenére is, éppen egy erős Európa érdekében, fenn tudja tartani az Egyesült Államokkal az együttműködést. Csak így kerülhet el a politikai földcsuszamlás, amely nemcsak a francia népet, hanem a szabad nyugatot is a barbár erőszak uralma alá hajtaná. ■

Az egész braziliai magyarságot
szeretettel hívja és várja
SZENT ISTVÁNI ÜNNEPSÉGRE
a Rendezőség.
Szt. Imre Kollégium (Morumbi)
AUGUSZTUS 16 - 10 órától

BÁLI HÍRADO

Kedves Honfitársunk!

Örömmel értesítjük, hogy a Segélyegylet 25-ik jubileumi Szeretebálját ez év augusztus 29.-én szombaton este rendezzük meg a Club Transatlantico nagytermében.

Kérjük, hogy már most jegyezze el ezt a dátumot. Kérjük továbbá, hogy ha ismerősei, barátai között van olyan, akinek első bálós lánya van, az keressen fel bennünket, hogy a debutálók bemutatásához szükséges részleteket megbeszélhessük.

Külön szeretettel kérjük mindazokat a hölgyeket, akik az elmúlt 24 évben a Szeretebálon debutáltak, hogy a Jubileumi Bálon feltétlenül jelenjenek meg. Ezt az alkalmat szeretnénk ugyanis felhasználni arra, hogy a Segélyegylet és barátai őket Unnepélyes formában üdvözölhessék.

Szeretnénk, ha a legrégibb magyar egyesület jubileumi bálja még a szokottnál is szebb és emlékezetesebb lenne.

AZ ICAZGATÓSÁG

Braziliai Magyar Segélyegylet
Assoc. Beneficiente "30 de Setembro"
Av. São João, 1588 - 2ª sbl. s/4
Tel: 220-1858

És az élet folytatódik...

Dr. Jordán Emil OSB

A léleknek a testtől való elszakadása pillanatában — amit halálnak nevezünk — a személyben nem történik gyökeres változás a szellemi, erkölcsi és lelki adottságokat illetően. A személy ugyanazzal a személyes, nem-anyagi adottságaival hagyja el a földet, mint amelyekkel eljutott élete utolsó percéig. Az evolucionista világképben — amit vallok — vagyis a szüntelen-fejlődés és tökéletesedés tanában, az ember is részese ennek a fejlődési folyamatnak. És az anyagi életállapotból, a tökéletlenebből, egy tökéletesebb létformába jut, mert létében és működésében nem függ többé a halandó anyagtól. Mindegyikünké lesz az az előzőnél tökéletesebb létforma, azaz egzisztálási mód. Egyéni és személyi szellemi-lelki képességeinknek tökéletességi foka, működésének és megnyilatkozásainak hatása és ereje attól függ, hogy a tudatos lélettől kezdve a test és lélek elválásának pillanatáig mennyire jutottunk előre a végcélhoz, az Őmegához vezető fejlődés útján. A nagy különbség tehát az élet, a létezés módjában van. Miként is lesz szellemi életem? És működésem? Akaratom? Hogyan nyilatkozik meg érzelmi világom? Talány, rejtély! Az agysejtrendszer csodálatos eszköze — a szellem és lélek-élet működése számára — nincs többé, de a személyiséget alkotó értelem, szabadakarat, érzélem továbbra is folytatódik.

Ennek a bevezetőnek zárómondata ez: a halál beálltakor az ember, a személy új életformába, új létállapotba lép át, de ugyanaz a személy, ugyanaz az ember (mint aki volt földi életének, test és lélek együttes életének) utolsó pillanatáig.

...A HALÁL UTÁN...

a személy él, gondolkodik, érez, döntésekre jut, elhatározásai vannak, választhat jó és rossz között, de mindig az elért tökéletességének foka szerint. És megy előre a fejlődés útján. Keresztény hitünk szerinti "tisztítótlz" ténye értelmesen foglal helyet és kap logikai szükségességet a meg-nem-szült fejlődés elméletében. A személy fejlődési, tisztulási, tökéletesedési folyamatban van, fokozatos előrehala-

dásban a személyes adottságai keretein belül.

Ha valaki életének első fázisában, itt a földön, tudatosan inkább ragaszkodott és törődött az evilág átmeneti, anyagleti dolgaival és kincseivel, "amelyeket a moly rágja és a rozsdá marja, és a tolvajok ellopják" (Mt. 6, 19.), miért változnék át hirtelen, fokozatos átmenet nélkül egy, a lelkieket, az Isten dolgait és arcát kereső lényre? Nincsenek meg benne az ismeret-feltételek erre a nem-várt gyökeres változásra. Szem előtt tartva a nagy természet, a kozmosz fogalmához tartozó evolúciós világ-szemléletet — amely alig észrevehető, lassú átmenetet ismer el, — ez az ember, ill. ez a lélek szellemi-lelki adottságainak minőségi mértéke szerint halad előre fokozatosan fejlődésében, a tisztulás útján a Végcél, Isten felé. Azt valószínűleg tételezhetjük fel, hogy az Úrök Jő Forrásához való odafordulása meggyorsuljon, de a fejlődés Úrök törvényei szerinti fokozatokon, mindegyiken át kell mennie. Ezt a föltételezést az a tény támasztja alá, hogy az értelem és szabadakarat nem fllgnek már anyagi összetevőktől.

Ha pedig valaki elméjével, akaratával és érzelmeivel már itt a földön megnyílt az Isten országának, s a krisztusi szavakat: "Keressétek az Isten országát" — élet-feladatnak fogadta ei és élte; ha "...a többieket, amelyek megadatnak" (ezek ugyancsak Krisztus szavai) az Isten szándéka szerint várta, ill. kereste, és nem egoizmusának és önszeretetének mértéktelenségével hajszoalta, — ez a lélek már jóval magasabb fejlődési fokon ment át az új életformába, amelyben tisztultabb felkészültséggel, nagyobb lépésekkel halad Végcéljához, az Úrök Fényhez. Természetesen sohasem zárjuk ki annak lehetőségét, hogy a természet Alkotója különleges módon lépjen közbe a ő törvényei rendjébe. A törvényhozónak mindig joga van a törvényeket felfüggeszteni vagy megváltoztatni.

...A LELKI SZEGÉNYEKÉ...

Ez a kifejezés a Nyolc Boldogság egyike: "Boldogok a lelki szegények, mert övéké az Isten országa". Azok, akik nem ragaszkodtak a földi javakhoz, nem megvetésből, avagy ügyefogyottságból, csupán mert helyes és igazságos értéket tulajdonítottak minden teremtménynek. Nem tették céljá azt, ami csupán eszköz. Az élet értelmét nem e világ szintjére lehajtott fejvel keresték, hanem szemük felfelé tekintett, oda, ahová már az Elsőszülött elment, nekik helyet készíteni. Tudatos felelősséggel, jól használták fel életük első fázisának idejét, a test és a lélek embert-alkotó egységében. Okosan éltek mindazzal, amit az evilág adhat az embernek, hogy harmonikusan fejlődjék, tökéletesedjék a kozmikus evolúcióban, mint mikrokozmosz a makrokozmoszban. Lényüket, minden tetteiket a természetfeletti hivatás hite és tudata járta át, tette értékessé és biztosította az elrehabilitációt a fejlődés és a tökéletesedés emelkedő útján. A halálnak, az elmúlásnak, a test és a lélek elválásának tényét tudomásul vették. Nem lázadoztak ellene. Hittek az élet folytatásában a földi lét megszűnése után. Részükre a halál

— lehet, hogy nem fejezték magukat ki ezekkel a szavakkal, — nélkülözhetetlen része az életnek, abban az értelemben, hogy ezen a hídon átmenve jutnak el a túlsó partra, az új, a tökéletesebb életfázisba.

Ilyen lelkülettel, meggyőződéssel és életértelemmel evilágba állítottóságuk biztosítja nekik a halál pillanatában azt, hogy teljes lényükkel, minden tehetségükkel, az Úrök Fény és Életforrás, az Isten felé forduljanak. Mint jó szokás, ez a tendencia már megvolt bennük az anyaggal összekötött létezésükben is. Az anyagtól való elszakadás, vagy helyesebben, megszünetelés után, sokkal erősebb lendülettel fordulnak és néznek a Fény felé. Határozottabban és gyorsabban mennek előre tökéletesedésük útján. Mivel a halál pillanatában teljes lényükkel az Úrök Fény felé fordultak, nem maradt meg bennük semmi ragaszkodás a testtel-kettősségben elhagyott életforma után. A földön már gyakorolt erőnyeik kibontakoznak, a testiség gátlásai nem akadályozzák többé fejlődésüket. Emberi személyek, lelkek, biztosak, nyugodtak. Tudják, hogy nem tökéletesek; de tudatosan igyekeznek egyre tökéletesebbé lenni. Lelki szegénységük boldogsága biztosítja nekik az Isten magához vonzó kegyelmének mágnés-erejét.

...ÉS A NEM-LELKI-SZEGÉNYEK...

Azok, akiknek elsődleges gondolata az evilági, az anyagi javakra irányul (még akkor is, ha ezek tudományos vagy művészi javak). Majdnem kizárólagosan emberszínt maradtak. Ide tartoznak azok is, akiknek csakis az anyagi világ létezik. Szerintük a hallálal megszűnik minden — az ember is. Részükre nincs túlvilág. Ide tartoznak azok is, akik irtóznak a halál tényétől. Az elmúlás csak nyugtalanító, lázadó, tagadó érzelmeket és magatartást vált ki bennük. Lehet, hogy lappangóan élt bennük az élet továbbfolytatásának lehetősége, de vágyuk az, hogy soh'se következék be magának a halálnak ténye. Itt akarnak maradni, ebben az első életfázisban. Tehát teljes lényük, minden adottságukkal erre az életre összpontosul. Csak lefelé néznek; természetfeletti értékeknek nincs helye értékalkáljukon. Lelkükben nem az Úrök Fény sugárzását érzik szükségesnek, hanem csak a talmi csillogást. Szívesen véglegesítenék az evilági életformájukat.

A fentiekben kifejtett szemléletünk értelmében: ezek a "nem-lelki-szegények" a halál percében, test nélkül továbbélve, ugyanazok az emberek maradnak. Tehát ebben a percben sem fogják keresni az Isten Úrök fényét, mivel eddig sem keresték soha. Nincs hozzá felkészültségük, adottságuk, nincs meg bennük ez a "jó szokás". Inkább tartják magukat idetartozóknak, mint már az élet másik fázisába beállítottoknak. Még arra is gondolhatunk — ez a fent mondottak alapján érthető következtetés, — hogy szándékuk erősebb arra, hogy szellemi-lelki képességeikkel továbbra is azokon a munkaterületeken akarnának munkálkodni, amelyeket mindeddig kizárólagos lehetőségnek tartottak. Ennek a föltételezésnek lehetséges következményeit ebben az elmefuttatásban helyesebb, ha most nem érintjük...

FIGYELŐ

Soha el nem felejtve, hogy evolúciós szemléletben látjuk a jelen témára vonatkozó minden elgondolásunkat, ezeknek a testnélküli személyeknek, emberlekeknek helyzete, érettség- és fejlődés-foka, az Őrök Fény és Életvégcél felé odafordulása csak "idő kérdése". "Idő" időzjelben, mivel a halál utáni életben nincs idő, sem tér. Jelenleg a könnyebb megértés érdekében használjuk ezeket a fogalmakat. Ezek a lelkek felkészületlenül jutottak el az új életfázis küszöbéhez. Megtorpannak. Nincs szó megállásról a fejlődés, az evolúció síkján; csak nincsenek benne az irányban, mert az előző életformában nem sokat törődtek és nem is akartak megbarátkozni — bármilyen ok miatt, — azzal a gondolatokkal és lehetőségekkel, hogy az addig ismert és tapasztalt anyagosság nélkül folytatódjunk személyes emberlétük. Nem könnyű, sőt szenvedéses tisztulási folyamaton kell átesniük, amíg tudatosítják, hogy énjük, személyiségüknek, értelmüknek, akaratuknak nincs már szüksége azokra a fizikai feltételekre (időben és térben), amelyek révén a test és a lélek elszakadás pillanatáig megnyilatkoztak. Helyesebb, ha a megtorpanáskor elinduló irány és útkereső folyamat intenzitásáról szólunk, és nem időről, vagy helyről.

Ebben a dimenzióban és ebben a szemléletben látom és értékelem a tisztítótlzról szóló tanítást. Minden testét levett léleknek szüksége van tisztulásra, tökéletesedésre az evolúciós világszemléletben. A "lelki-szegények" sincsenek az anyagi létből való elszakadásuk pillanatában egyeni és személyes tökéletességük olyan fokán, hogy ne kellene továbbfejlődniük, hogy az Isten színelátására juthassanak. Mindig benne éltek az irányban a Véggpont felé. Erősebb nyomatékkal hangsúlyozzuk a tisztítótlz biztató és reményt erősítő tételét a "nem-lelki-szegényekre", hiszen ezeknek sokkal intenzívebb tisztulásra van szükségük.

*

Befejezésül, összegezve az elmélkedést: erősödünk meg a túlvilági életbe vetett hitünkben. És ez a hit ösztönözzön bennünket emberségre, erkölcsileg jó, és okosan nevelt lelkiismeretre, erényességre; mindig és mindenben Isten jelenlétét kereső, észrevevő és elfogadó életre. Ennek velejárója meggyőzően nyugalom életünk első fázisának befejezésekor. Akár "lelki-szegény" gazdagsággal jusson el valaki az új életformához; akár mint "nem-lelki-szegény" felkészületlensége sivár kincstelenségével; — akár a tisztánlátás örömtelien biztos lépteivel haladjon előre végső tökéletessége felé; — akár a sötétes homályból tapogatózásokkal és kis tőrpelepésekkel forduljon és kezdjen járni az Őrök Fénytől megvilágított és mindig emelkedő fejlődés-úton, — hitem és tanom, hogy senki sem tér vissza, nem áll fel újra testet, elmülő anyagot, mivel tudatosította, hogy magasabb, tökéletesebb létre jutott. És nem is lehet másként annak szemében, aki az evolúciós világszemlélettel nézi a mindenséget és benne önmagát.

Szellemi ellenállás Magyarországon

"Egy belső használatra készült, bizalmas pártdokumentum került hozzánk, melyet az MSZMP Központi Tudományos és Kulturális Osztálya készített az Agitációs és Propaganda Bizottság számára a Bibó- emlékkönyvről" — tudósít a Nemzetőr júniusi száma.

Az ezer oldalas emlékkönyv védelmi irat, mely Bibó István rehabilitációját szeretné elérni, akit a jelenlegi rendszer börtönzött be, majd kiszabadulása után is, élete végéig rendőri felügyelet alatt tartott. Az emlékkönyv 10 tagú Szerkesztő Bizottságának elnöke: Donáth Ferenc. Tagjai közt van: Bencze György, Csoóri Sándor, Göncz Árpád, Halda Aliz, Kenedi János, Kis János, Réz Pál, Tordai Zádor, stb.

A Gondolat kiadó út szerző tanulmányát ki akarta venni a kötetből! Miután a szerkesztők ezt nem fogadták el, — a kéziratot visszaadták. A szellemi ellenállás párt-értékelését, a szerzők kategorizálását, az ellenük való instrukciókat tartalmazza a dokumentum-kivonat. E tény jelzi, hogy nem minden egyértelmű az MSZMP-n belül sem, s hogy a magyarországi szellemi ellenállás blokkja egységesebb, mint korábban. (Nemzetőr)

Új magyar követ Brasíliában

Varga Sándor, új magyar nagykövet Brasíliában, riói interjúban úgy nyilatkozott, hogy örömmel fogadta el kinevezését, és örülne ha növekednének a kereskedelmi, kulturális és műszaki kapcsolatok a két ország között.

Varga, ki hívatásos diplomata, jól ismeri a dél-amerikai politikai és gazdasági helyzetet, hisz már volt külkereskedelmi attasé Bolíviában és Uruguayban. (O Estado de São Paulo)

Magyar vadászrepülőgép zuhant le Ausztriában

Osztrák felségterületen, Andau mellett, lezuhant a napokban egy Mig 21-es magyar vadászrepülőgép, látszólag technikai okok miatt. A baleset a határtól 6 km távolságra történt, miután két osztrák vadászrepülőgép előzőleg megközelítette a gépet, melyet egy másik magyar Mig kísérte.

Az osztrák hatóságok kijelentették, hogy a pilóta megmenekült a gép katapult-szerkezete segítségével és a kísérő magyar Mig visszafordult. Az osztrákok nem tartják valószínűnek, hogy bármelyik pilóta is ki akart volna szállni Magyarországról.

(O Estado de São Paulo)

(F.Á.)

Csontváry feltámadása

Dr. Tóth László

1958-ban, a brüsszeli világkiállítás kapcsán rendeztek egy képzőművészeti visszapillantást is, "Ötven év modern művészete" címmel. Nem csak a nagyközönség, hanem a festészet berkeiben jártas művészek és kritikusok is nagyon elcsodálóztak, mikor megtudták, hogy a zsűri a legnagyobb kitüntetést jelentő aranyérmét egy teljesen ismeretlen festő soha nem hallott, művészi körökben nem kommentált művének ítélte oda, akkor, amikor a kiállítók között olyan nevek szerepeltek, mint Cézanne, Van Gogh, Picasso, Roussou. A szakmabeliek és laikusok szinte zarándokoltak a művészeti pavilonba, hogy lássák a csodát: ki az, aki századunk pik-turájának nagy nevei előtt, a névtelenségből kitörve, a XX. század legnagyobb festője címet vívta ki alkotásával. A kiállítás főcsarnokának fő helyén egy 70 x 170 cm nagyságú kép függött. Ragyogó mediterrán tengerből partján, misztikus narancs- és pasztelzöld háttér előtt álomba, vagy mesébe illő figurák lebegnek, nagykalapos, hosszúszoknyás nők, tekintélyes külsejű férfiak, fehér, sárga, fekete és pejpárikon. Mihelyt a nézők felszabadultak a lenyűgöző látvány hatása alól, megindult a találgatás: ki az alkotó művész, milyen nemzeti-séggel, hol láthatók a többi alkotásai? A rendezők lelkiismeretesen informálták az érdeklődőket. A díjnyertes kép Csontváry Kosztka Tivadar magyar festő "Tengerparti sétalovaglás" című vászna, s a kiállítás magyar pavilonjában a művész még néhány képe látható.

A fent leírt kis epizód döntő módon járult hozzá ahhoz, hogy Csontváryt ma a magyar művészet bölcseségei között emlegetik, Petőfivel, Madáchal, Munkácsyval, Adyval, vagy Bartókkal egyült. — Hosszú volt az út odáig. Csontváry, aki patikus volt, s fiatalkorában festészettel egyáltalán nem foglalkozott, 27 éves korában kinyilatkozást hall, mely megjósolja neki, hogy a világ legnagyobb festői közé kerül. Ettől a naptól kezdve csak annak él, hogy a látomás során kapott feladatot megvalósítsa. Minden egyébről lemondva teljes energiával arra készül, hogy a szükséges szakmai ismereteket elsajátítva megalkossa a rá kiszabott nagy művet. Csak a középkori szerzetesek aszkéziséhez mérhető az az alázatos erőfeszítés, melyel minden energiáját a nagy cél megvalósítására fordítja. Húsz évig tartott az előkészület. Ennek elmúltával megfesti önarcképet, ezzel mintegy próbára téve mesterségbeli felkészültségét. A következő tíz évben megszü-

letnek Csontváry életművének kiemelkedő állomásai amik közül itt csak néhányat, a legismertebbeket említünk meg: Zarándoklás a cédrusokhoz, Kocsizás újholdnál Athénben, Nagy-Tarpatok a Tatrában, Vihar a nagy Hortobágyon, Panaszfal bejáratánál Jeruzsálemben, Örög színház Taorminában, Mária kútja Názáretben, s végül az előbb már említett Sétalovaglás a tengerparton.

Ahogy az önarckép jelzi a kezdetet, éppúgy az 1909-ben Nápolyban festett Sétalovaglás pontot tesz Csontváry művészi tevékenységének a végére. Leteszi az ecsetet, s nem is nyúl hozzá többet. Eleinte valami bizakodó, derűs önelégültség önti el. Érti, tudja, hogy befejezte nagy művét. Az isteni természet olyan pompásan, olyan ragyogó színekben, olyan lenyűgöző monumentálisban és megfogó részletekben jelent meg vásznain, hogy azt túlszárnyalni már nem lehet. Várja hát, hogy az emberek megértsék, meglássák, álmélkodva csodálják, s jöjjenek a zarándokok, s hódoljanak előtte, mint a libanoni cédrus körül táncoló lányok.

Csontváry életében négy önálló kiállítást rendezett. Sem a kiállítások kapcsán, sem azokon kívül, életében egyetlen képet el nem adott. A szakmai kritika megtagadta tőle az elismerés legkisebb morzsáit is. A sikertelenség, meg nem értés teljes letargiába, szinte a tébolyba kergette. Életének utolsó szakaszából fennmaradt írásai, levelei, tanulmányai valóban egy bomlott lélek tükröképét mutatják. Magára hagyottan, mindenkitől elfeledve szinte éhenhalt. — Halála után hitelezői árverést kértek a hagyatékot képviselő képekre, melyeket végül sikerült Gerlőczy Gedeon építész mérnöknek megvásárolni. Ezzel kerülték el a képek, hogy az árverésen jelen levő fuvarosok a nagy vásznakat kocsik takarónak vásárolják meg.

Nincs itt helyünk arra, hogy Csontváry művészetének kálváriás útját a teljes kudarctól az elismerésig végig kíséreljük. Sem 1930-ban, az Ernst Museumban, sem az 1936-os Fränkel szaloni kiállításon, de az 1946-ban rendezett Filler utcai kiállításon sem sikerült elismerést szerezni Csontváry művészetének. Ennek egyik oka talán az, hogy a művészt igen nehéz egyetlen művészeti irány korlátai közé beszorítani. Jól lehet magát a "plain aire" felfedezőjének tekintette, mégsem sorolhatjuk az impresszionisták táborába. Ha minden áron besorolást kísérelünk meg, akkor a post-impresszionisták és expresszionisták között kell valahol a helyét keresni, akiket majdnem egy emberöltővel megelőzött. Képein nagy számban találhatók primitív, naiv, szimbolista, misztikus és szürrealista elemek is, s ezek csak tovább nehezítik helyének pontos meghatározását a XX. századi magyar piktúra történetében.

A jelek azt mutatják, hogy a Csontváry vita eldőlt. Egyre ritkulnak azok a hangok, melyek életművét, annak fontosságát vitatják. S ahogy a Csontváry képek végre ha nem is méltó, de legalább elfogadható otthont találtak a pécsi Csontváry múzeumban, úgy a magyar nép is egyre tudatosabban, egyre több meggyőződéssel vallja magáénak a több mint hatvan éve halott magyar halhatatlant.

Egy fotoamatőr naplójából

Aszmann Ferenc

1926

Tavaszi volt, gyönyörű illatos tavasz. Langyos szellő futott végig az ó császárváros utcáin és beleénekelte fülembe a Wienerwald nyitányát. Ellenállhatatlanul vonzott a természet.

Napjaim kemény munkában teltek. Hétvégén sápadt arcomra kiült a fáradtság. Vártam a vasárnapot, mikor társaimmal elmenekülhettem az emberek elől.

Imádtam a hegyeket, csobogó kristálytiszta patakjaival, sötétlombú erdeivel, vadvirágos tisztásaival. Még nem halt ki belőlem teljesen a festő: szerettem volna mindent képbeönteni. Társaim azonban gyorsan haladtak, nem szakadhattam le tőlük idegen ország ismeretlen vidékén. Ekkor kötöttem barátságot a fényképezéssel.

Lomha öreg gépemet zálogházi árverésen vettem. Felvételeimet kis hónaposszobámban lőtykölttem elő.

Mind kedves volt, örültem nekik, mert fiatalságom legszebb napjaira emlékeztettek.

1929

Nyár volt, forró perzselő nyár. Rikoltó színekben pezsgett körülöttem az élet. Tombolt bennem a szerelem.

Együtt lubickoltunk a Balaton hullámaiban, vele csónakáztam és csak egymással táncoltunk a bárban. Éjjel a parton bámultuk a holdat s a platánok megértően bólogattak.

Naponta fényképeztem őt. Szívem és gépem számára csak egy téma létezett. A szakfényképész méregdrágán és rosszul hívta a lemezeket elő, de a képek mégis a legszebbek voltak, mert az ő mosolya — csak nekem szólt.

Mind kedves volt, örültem nekik, mert fiatalságom legboldogabb napjaira emlékeztettek.

1932

Ősz volt, nyirkos, hűvös ősz. Éles szél fútyörészett az utca sarkán. Az eső szűrkére mosta az életet. Kő fonta be a lelkemet és szívemben sem ragyogott már a nyári verőfény. A múlt képei időszerűtlenül meredtek rám — értelmüket elfújta a szél...

A gazdasági háború legnehezebb napjait harcoltam reggeltől estig, éjjel a laboratóriumban a fényképezés technikájával vívódtam. Egyedül a sötétben, lépéssel-lépésre közeledtem a kibontakozás felé.

Képeim rapszódikusan változtak. Szerettem a szépet, de nem a lopottat. Kerestem az alkotásban, mennyi az Istené, a másé és a művészé...

Mind kedves volt, örültem nekik, mert fiatalságom nagy erőfeszítéseire emlékeztettek.

1935

Tél volt, kegyetlen hideg tél. A természet dermedt álomba szenderült. Hűvös nyugalom ült a szívemben, lelkemben csak az alkotásvágy tiszta lángja égett.

A nagy téma hónapokig tartó céltudatos munka után képpé formálódott. Félő gonddal csomagoltam az első példányt és küldtem el az antwerpeni nemzetközi kiállításra.

Lázás nyugtalansággal vártam a katalógust. Helyette sürgöny érkezett. A kiállítás egyetlen aranyérmét nekem ítélte a zsűri.

Kedves volt, de nem bírtam maradéktalanul örülni, mert nem tudtam hány iriggyemmel lett több...

Előbb-utóbb

Saáry Éva

előbb-utóbb
mindenkiről
kiderül valami

valami rossz

a körmönfontan összeillesztett szavak mögött
a dicséretes cselekedetek árnyékában
felszakítva
a gondolatok
örökké hálózatát
felüti fejét
elburjánzik
árulkodón kelletti magát
a Gonoszság

csak a látszat
finom
és választékos

csak a látszat
egyenes
és egyszerű

csak a látszat vonja magára
az elhamarkodott dicséretet

előbb-utóbb
mindenkiről
kiderül valami

előbb-utóbb
mindenki kimutatja
elrejtett foga-fehéret

A magyar "borzalom"

Gyuricza Gábor

- Mondd, Gábor, te magyar vagy? - kérdezte tőlem egyik osztálytársam matematika óra után.
- Igen, - válaszoltam büszkén, de már előre félttem a következményektől, mert láttam az arcán, hogy nem éppen a legjobb hangulatában volt.
- Ide figyelj, - harsogta, - ha legközelebb jársz Budapesten, üzend meg annak a Rubik Ernőnek, hogy tőnkre tette családunk békéjét: apám ömialta költözött el hazulról, bátyámat meg múlt héten szállítottuk be intenzív gyógykezelésre.

Rögtön kapcsolom és lecsillapítottam őt, megigérvén, hogy családjába visszahozom a nyugalmat - másnap bevitettem neki a Bűvös Kocka megfejtését. Boldogan átölelt, hálásan megköszönte segítségemet és sajnós jöttemet továbbmondta több iskolatársamnak is. Emiatt már egy jó párszor hajnalban keltettek fel álmomból, hogy telefonon meséljem el a kocka titkát, mert nem tudnak elaludni.

Nem is tudom miért kellett valamikor ehhez a borzalomhoz hozzányúlnak. Emlékszem rá, mintha ma történt volna - másfél évvel ezelőtt kaptam egyet ajándékba Magyarországon. Egy héten át képtelen voltam éjszaka elaludni, Beleszerettem - még akkor is rá gondoltam, amikor nem volt a kezemben. Láttam magam előtt a színes oldalakat és azok csak forogtak, forogtak. Néha felugrottam az ágyból és "Megvan!" kiáltással kitorásztam ki a fiókból (rokonaim öröme, kik azóta se írtak), de pár perc szorgos forgatás után letettem, mert hiába volt a lelkesedésem - csak nem akartak helyreállni a színek.

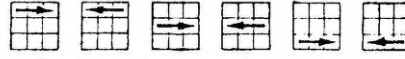
A magyar borzalmat, ahogyan külföldön hívják a Bűvös Kockát, 1974-ben találta fel Rubik Ernő, akkor 37-éves budapesti furfangos építésmérnök, belsepítész és tanár, hogy tanulóinak háromdimenzióban való gondolkodását fejlessze. Azóta elárasztotta ez a csodálatos fejtű az egész bolygót - csak tavaly, több mint tízmillió Bűvös Kockát adtak el világszerte. Ezeknek nagyrészt egy észak-amerikai játékgár vezette be a közéletbe, a hazai Politechnika Szövetkezet engedélyével, de szokás szerint kis hongkongi műhelyek is elkezdtek gyártani, licenc nélkül. A napokban eljutott végre ide Braziliába is, "Cubomania" és "Cubo Mágico" nevek alatt.

Egyszerűnek tűnik a feladvány: keverjük meg a színes kiskockákat és aztán rakjuk vissza helyükre; de mivel több, mint 3 billió képpen lehet a színeket összekombinálni, kötelességemnek érzem a megfejtés helyes folyamatának továbbítását, hogy ezzel is hozzásegítsek a bosszankodó emberek létszámának csökkentéséhez.

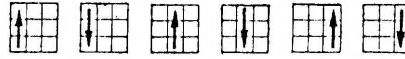
A következő jeleket fogjuk a leírásban használni (tanuljuk előbb meg őket):

A felénk néző oldalt jobbra, vagy balra forgassuk egynegyedét (90 fokot).

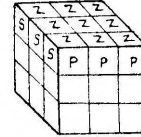
Ugyanúgy forgassuk a vízszintes sorokat,

és ugyanúgy a függőlegeseket, fel, illetve le.

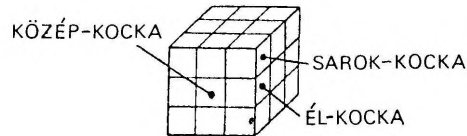
Először is feltételezzük azt, hogy aki ezt a leírást kézbe veszi, játszott már a Bűvös Kockával és legalább egy oldalt helyesen össze tud rakni úgy, hogy egyúttal a következő oldalak kezdő sorai is helyreálljanak.

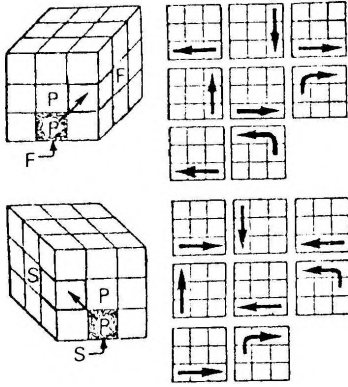
Igy, ezt az egyszerű kezdő folyamatot nem magyarazzuk meg. Fontos megjegyezni, hogy minden egyes művelet végéig ugyanabban a pozícióban kell a kockát tartani: a felénk néző oldal és a felső oldal a forgatás által ne változtasson helyet.

A KÖZÉPSŐ SOR HELYREÁLLÍTÁSA

A kockát úgy kell kézbe venni, hogy a készen lévő oldal, mondjuk a zöld, legfelül legyen. Ha most rápillantunk a kockára, láthatjuk, hogy a középső sor középső színei már a helyükön állnak (vagy egy csavarással odajuthatnak), és csak a négy él-kockát kell rendberakjuk.

Ezután, válasszuk ki akármelyik oldalt (pl. a pirosat) és azzal nézzünk szembe. Most csavarjuk a legalsó sort addig, míg annak a középső kockája is piros lesz, és a piros kockák egy T-alakot alkotnak. Ha nem sikerül a T-alakot helyrehozni, próbáljuk meg ugyanezt egy másik oldallal. Ügyelni kell arra is, hogy amint az alábbi ábrák mutatják, az alsó sor középső kockájának a fenék-lapja színe is egyezzen a jobb-, vagy baloldali felület színével - a nyíl mutatja, hogy hová kellene az alsó kockának kerülni. Most végezzük el az ábrázolt műveleteket.

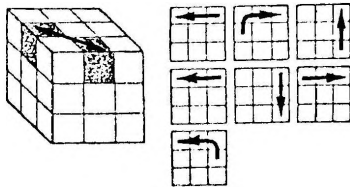
Annyiszor ismételjük meg ezeket a műveleteket, amíg mind a 4 él-kocka helyére kerül. Ha valamelyik él-kocka már a második sorban helyezkedett volna el, de hibás pozícióban, ugyanezekkel a műveletekkel vigyük le az alsó sorba, és onnan újból vissza a jó helyére.

Az elvégzett műveletek után észrevehetjük, hogy munkánknak hétharmada már megvan és a két felső sor teljesen készen áll.

A LEGALSÓ SOR HELYREÁLLÍTÁSA

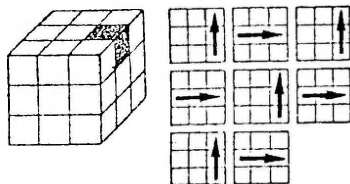
A kockát most már úgy vesszük kézbe, hogy a kész oldal lefelé nézzen. És most kétfelé osztjuk a feladatot:

Az él-kockák rendbehelyezése: Forgassuk a felső sort addig, míg két él-kocka (nem sarok-kocka!) a helyes oldalához helyezkedik el (nem feltétlenül jó pozícióban — lehetnek fejjel lefelé). Ha a többi él-kocka nem állt ugyanakkor helyre, a következő művelet-sorozattal könnyen helyreállíthatjuk:

Ha a két helyes él-kocka ellenkező oldalakon helyezkedett el, cseréljük ki előbb bármely két él-kockát, és csak azután folytassuk.

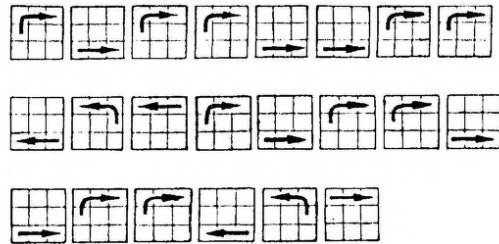
Ezek után mindegyik él-kockának a helyén kellene állni — lehet, azonban, hogy fejjel lefelé, vagyis átfordítva. Ha ez fordult elő, saját maguk körül kell most az él-kockákat megforgatni. Úgy fogjuk kézbe a kockát, hogy a forgatásra-váró él-kocka jobboldalt legyen, és végezzük el az alábbi műveleteket — lásd rajzot.

A műveletek után nagyon rendetlenül fog kinézni a kocka. Ne engedjük el! A következő át-forgatásra-váró él-kockát újból egy csavarással jobbra hozzuk (ne az egész kockát forgassuk, csak a felső sort!), és megismételjük az előbbi nyolc műveletet.

Ezúttal elértük, hogy kész a felső kereszt.

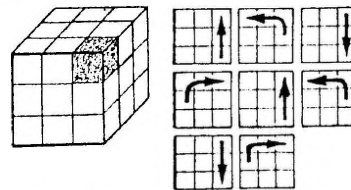
A sarok-kockák rendbehelyezése: Rakjuk a keresztet a jó pozícióba, és vizsgáljuk meg a négy sarok-kockát — ezek most valószínűleg rossz helyen fognak állni. Ha azt vesszük észre, hogy egy vagy több már a rendes helyén áll, térjünk át a §-el jelölt alábbi sorozatra. Ha mind a négy sarok-kocka hibás helyen áll, a következő huszonekét műveletet végezzük el (úgy, hogy a kész oldal közben lefelé néz).

Ha még mindig hibásan állnak az összes sarok-kockák, ismételjük meg a fenti műveleteket, de ugyanazzal a színnel nézzünk ismét szembe, amellyel az előbb szembenéztünk.

Ezek után észrevehetjük, hogy legalább az egyik sarok-kocka a rendes helyén áll (lehet, hogy átfordítva, vagyis fejjel lefelé). Most úgy fogjuk kézbe a kockát, hogy egy helyes sarok-kocka a bal hátsó helyet foglalja el.

(§) Megismételjük most (egyszer vagy szükség-szerűen többször) a fenti huszonekét műveletet. Ezek után majdnem készen áll a kocka, hiszen a sarkok már a rendes helyükön állnak, csak át kell őket maguk körül forgatni. Bármelyik kiforgatásra-váró sarok-kockát helyezük el a jobb első sarokba, és forgassuk az ábra szerinti műveletek szerint.

Ne engedjük el a kockát, még ha rendetlennek néz ki, akkor sem! Ha nem sikerült a sarok-kockát átforgatni, ismételjük meg a nyolc műveletet. Miután ez megvan, a következő sarok rendberakásához úgy kell a fenti sort elforgatni, (nem az egész kockát!), hogy a kicserélendő sarok-kocka újból jobbra és előre jusson. Megismételjük egyszer (szükség-szerűen kétszer) a nyolc előbbi műveletet, és most már csak a legfelső sort kell addig csavarni, míg helyükre kerülnek a színek... GRATULÁLUNK!

REJTVÉNYEK

Gyuricza Gábor

Először is, a júniusi "Az óra" című rejtvényünk megoldását közöljük:

Mire volt jó az óra megindítása, ha úgysem mutatta a pontos időt? Azért, hogy visszaérkezésemkor meg tudjam állapítani, mennyi ideig voltam távol hazulról. Ugyanis ha az otthoni órán eltelt időből (amit meg tudok állapítani, ha elmenésemkor megnéztem, mennyit mutat órám) levonom azt az időt, amit barátomnál töltöttem, akkor épp a két úthoz szükséges időt kapom. Ennek a felét hozzáadom a hazaindulásom időpontjához (amit még barátomnál megnéztem), az így kapott időt állítottam be órámra hazaérkezésemkor.

Átfér a macska?

Tételezzük fel, hogy szorosan körülkötjük a földünket az egyenlítőn egy úvvel.

Ha az úvet egy méterrel lazábbra hagyjuk és ezt egyenlően elosztjuk a földgömb körül, átfér-e egy macska az úv alatt? A föld kerülete kb. 40000 km. (Megfejtés a következő számban).

Koszka Pótyi rajza

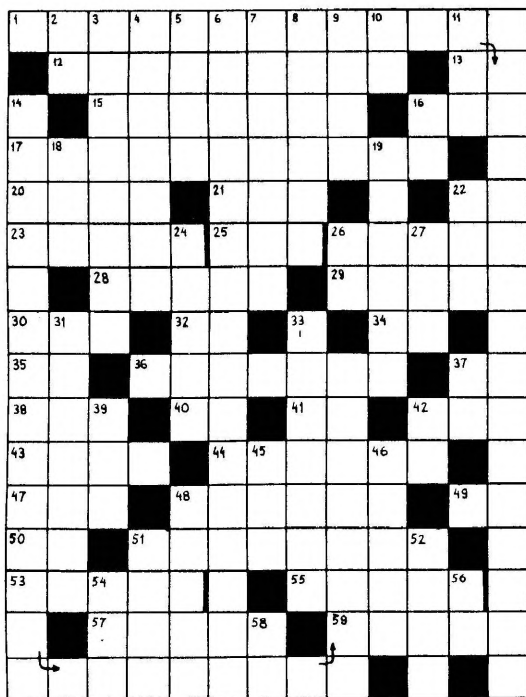
Fejlesszük szókincsünket!

A négy változatból az egyik helyes. Próbáljuk ezt megtalálni és a megfejtéseknél ellenőrizzük le, hogy helyes volt-e a választásunk. 12-11 találat KITŰNŐ!, 10-9 nagyon jó, 8-7 jó, 6-5 elégséges — 5 alatt: olvassunk többet!:

1. BODRI
  - a) boldog, gondtalan személy
  - b) fiatal borjú
  - c) alacsony, bozotszerű
  - d) enyhén göndör, bodor hajú
2. SATYAK
  - a) könnyen gyűrhető anyag
  - b) semmirevaló
  - c) ócska sapka
  - d) részeges egyén
3. KACSKA
  - a) fiatal kacsa
  - b) kisméretű női kéz
  - c) béna kezű (ember)
  - d) öreg, ócska
4. TAGBASZAKADT
  - a) félénk
  - b) feltűnően izmos, erős
  - c) meredék, szakadékszerű
  - d) nyomorék
5. GÁDOR
  - a) kocsis segéd
  - b) fegyverhordozó ifjú, apród
  - c) pince boltozott bejárata
  - d) padlás
6. ÉGIMESZELŐ
  - a) magas, sovány ember
  - b) felhőkarcoló
  - c) nagyméretű felhő
  - d) mennyezet festő
7. RUKKOLÁS
  - a) valahová vonulás
  - b) visszavonulás
  - c) ordítás
  - d) visszafojtott zokogás
8. ÁSZOK
  - a) szárított gyümölcs
  - b) mély kút, vagy tároló
  - c) gémeskút támaszfája
  - d) gerenda, polc
9. VIHEDER
  - a) hordágy
  - b) vihar, zivatar
  - c) erős bőr szalag
  - d) hordár
10. KACSÁZIK
  - a) síkos felületen elcsúszik
  - b) kézenfogva jár (valakivel)
  - c) kacsákra vigyáz
  - d) csámpásan jár
11. IDÉNY
  - a) edény
  - b) okszerű gondolat
  - c) szezon
  - d) esztendő
12. BORZSÁK
  - a) nagy borivő
  - b) dél-rutén
  - c) szőlő hordozásra való zsák
  - d) török hadvezér

Megfejtés a 13. oldalon.

FLÓRA

Rövid és hosszú "o"-kat nem különböztetünk meg.

VÍZSZINTES: 1. Idézet József Attila egyik romantikus verséből (az első sor, zárt betűk: L, Ö, T, P, P, A, É, P, D). 12. Bizonyos szigorú szerzetesrend tagja. 13. A mélybe. 15. Az élő szervezetek alkalmazkodási mechanizmusát tanulmányozó tudományág. 16. Csúf. 17. Fehérjedús kenőcs. 20. Női név becézve. 21. Society of American Engineers (rösv.). 22. A mai napon. 23. Magas tetejű, kemény katonai fejfedő. 25. "Zoll" egyenlő betűi. 26. Kecsketejűből készült, savanykás aludttejféleség. 28. Szöbbszetételek élőtagjaként a vele bsszetett utótag kábítással kapcsolatos voltát jelöli. 29. Kóstolja. 30. "Mint" (németül). 32. G.U. 34. Holland autójelzés. 35. Kicsinyítő. 36. Pálinka féle. 37. Ókori egyiptomiak főistene. 38. Évenként ismétlődő. 40. Névelő. 41. Azonos betűk. 42. Csöddör. 43. Valamiből egy készletre való. 44. Hazudik, lődít (zsargon). 47. Kézmozdulattal jelt ad. 48. Biztos. 49. A többesszám valamely személyei. 50. Novo Testamento (rösv.). 51. Színpadi műveknek rendezésével hivatásosan foglalkozó személyek. 53. Háton hordott nyílvezző tok. 55. Irányít. 57. Gyakori ősmagyar leánynev. 59. Erdős hegységekben élő állat.

FÜGGŐLEGES: 2. Többesszám jele köthangzóval. 3. Laboratóriumban dolgozó segéd. 4. Bírálát, értékelés. 5. Embő (német helyesírással). 6. Olyan hajlított üveg, amelynek egyik felüllete domború, a másik homorú. 7. Megfutamodó. 8. Ezüstfehér színű fém. 9. Csillag (angolul). 10. Névelő (visszafelé). 11. Fénypont, kiemel-

kedő mozzanat. 14. A versidőzet második sora (zárt betűk: É, S, V, É, N, É, T). 16. Reichsmark. 18. Temetőben található (visszafelé). 19. Betűkre rátenni az éket. 22. Ezer. 24. Féktelen kicsapongás. 26. Kicsoda. 27. A magasba. 31. Férfinév. 33. Nyugalmat. 37. Vérédegy (visszafelé). 39. Lásd a 47. sz. sort. 42. Római ezerötven. 45. India (rösv.). 46. .... kap. 48. Rézzel bevon. 51. Döntetlen. 52. Érzelmi állapot, hangulat. 54. G.E.V. 56. Római ötvenöt. 58. Lásd a 35. sz. sort (visszafelé). (GyG)

HUMOR

Kis lakásban megcsördült a telefon:

— Itt Magda beszél. Ha Istent ismersz, de ha nem, akkor is, okvetlenül gyere be a színházba ma este kilenckor!

— Mi a panaszod? — érdeklődtem.

— Szerelmes vagyok ebbe a spanyolba, aki nálunk lép fel, mert énekes. Ő is imád, az kétségtelen, de nem tudunk beszélni egymással, mert ő csak spanyolul, franciául, olaszul és angolul tud, pont magyarul nem. Fontos dolgokat kellene mondanom neki, tehát neked kell tolmácsolnod. Értsd meg, az életemről vagy talán még arról is többről van szó.

Megdöbentem. Igazán fontos dolog volt aznap este, igazán nem értem rá, de mindent félredobtam, és elmentem.

Pontosan kilenckor érkeztem az öltözőbe. A spanyol már ott volt. Rám se nézett, nem is volt erre idő, mert a lányt nézte rajongva, és fogta a kezét. Akkor, amikor ezzel elkészült, megfogta a lány egyik vállát. Aztán a másikat. És így tovább... A többfogatásos lelkesedés után megcsókolta Magdát. Nagy néha pillanatokra abbahagyta, ha végleg nem kapott levegőt, aztán újra nekiesett. Közben ezt mondta spanyolul: Magda! Ezt feleslegesnek találtam lefordítani. Te drága! — mondta Magda magyarul, de a spanyolon látszott, nem a szöveg érdekli, hanem a lány, aki magához húzta a fejét, és megcsókolta a homlokát, majd a száját. Ez is eltartott egy ideig.

Ezt nem is fordítottam angolra, látszott a spanyolon, hogy érti, mire céloz a lány.

Most váratlan fordulat következett. Fogták egymás kezét, nagyokat sőhajtottak, nézték egymás szemét. A spanyol spanyolul nézte Magdát, a lány magyarul nézte a spanyolt. Az volt a benyomásom, hogy tetszenek egymásnak.

Letelt a húsz perc, Magdát az ügyelő színpadra szólította. A lány néhány gyakorlott, ügyes mozdulattal rendbe hozta magát, de mielőtt kifutott volna a színpadra, még odaszólt nekem:

— Köszönöm, hogy eljöttél.

— Nincs mit — mondtam.

Királyhegyi Pál (A nyelvtudás: hatalom)

AZ OLVASÓKTÓL

Kedves Szerkesztőség!

Kívánok sok sikert és kitartást, hogy legyen erőtök küzdeni. Mert a nemtörődömség és az űres de mindent leromboló kritika sok fejfájást fog okozni. Legyen a SZÓVAL minden brazil magyarságja. Bármilyen legyen hite, vallása, politikai nézete, legyen szumír vagy finn-ugor, de magyarnak vallja magát...

Baráti üdvözléssel,
Tanos József (Jundiaí)

Kedves Szerkesztőség!

A Zolcsák Istvánnal készített interjúval kapcsolatban, a politikai résznél jó lenne vi-
gyázni: Teleki Bélát nem szabadna támadni, mert egyetemi professzor s akadémikus síkon nem igen van az emigrációnak nála gerincesebb, jobban felkészült embere — mondhatnám, a tudomány tárháza — minden megnyilatkozása a legmegfontoltabb s legmagasabb színvonalú.

Országih István

Kedves Szerkesztőség!

Örömmel kaptam kézhez a SZÓVAL harmadik számát. Meglepetten állapítottam meg, mennyit haladt, javult lapotok — lapunk! — oly rövid idő alatt. Már nem "milkedvelő faliújság", hanem formailag és tartalmilag jöminőséggel kiadvány. Hangja egészséges, konstruktív, cikkei időszerűek, érdekesek. Gratulálok a Szerkesztőségnek!

Szeretettel,
Dömötör Căbor (Rio de Janeiro)

Kedves Szerkesztőség!

Örömmel és köszönettel kaptam meg lapjuk mutatványszámát. Vállalkozásukat örömmel vettem tudomásul és sok szerencsét kívánok hozzá. Lapjuk elindulása igen nagy jelentőséggel bír a Rio-ban és São Paulo-ban élő magyarok számára, s bizonyára hamarosan egész Braziliában el fog terjedni.

Kérem a további számok elküldését is, mert hiánytalan gyűjteményt akarok.

Tisztelettel és honfitársi szívélyes üdvözléssel,
Engő Szilágyi Zoltán (Rio de Janeiro)

Kedves Szerkesztőség!

Csak dicsérhetem a kezdeményezést és hiszek sikerében. Gratulálok!

ifj. Troykó György

VERSELŐK, VERSÍRÓK !!!

Küldjétek be régi, új, írandó verseiteket a

São Paulo-i Magyar Kultúszet
Első Vers Bemutatójára

Határidő - 1981. október 10.

SZÓVAL — Művészeti rovat

HALLOTTUK, HOGY...

- Megjelent v. Mohai Szabó Béla Margot Benarylsbert: Az űregség nagy kalandja (németből) címmel magyarnyelvű fordítása. Köszönjük a fordítói fáradozást!
- Bianconé Simon Márta ezúttal a bábszínházi művészetben kamatoztatta tehetségét. Sikeresen szerepelt a Palomares címmel színdarabban, amely a nukleáris fegyverkezés veszélyeiről szól és esetleges igen szomorú következményeiről. Gratulálunk!
- Takáts Maudi "O Maquinista Ingles" címmel darabban, ezúttal prózai szereplőként, lépett föl sikeresen. Gratulálunk!
- Kovács Lili és Kiss Imre június 27-én tartották esküvőjüket a Casa Pia-ban. Örülünk a magyar esküvő hírének — minden jót kívánunk!
- Az idén Sylvio Mazzucca ismert zenekara fogja a Szeretetbál zenéjét szolgáltatni!
- Reisch György ezúttal Belo Horizonte-ban versenyzett a brazil színekért, több találkozón is győzelmet szerezve a brazil birkózócsapatnak. Az ellenfél az USA-beli hívő egyetemisták válogatottja volt, az "Atléták Akciójában" mozgalom keretén belül.

MAI MAGYAR ÍRÓK

CSERES T.	Én, Kossuth Lajos	Cr\$ 510
DEVECSERI G.	Antik tanulmányok	Cr\$ 430
KARINTHY F.	Hosszú weekend	Cr\$ 360
	Miért szép?	Cr\$ 690
MOLDOVA GY.	A szent tehén	Cr\$ 790
NEMESKÜRTY I.	Parázs hamu alatt	Cr\$ 440

LIVRARIA D. LANDY

Rua 7 de Abril, 252 - 5ª
Tel: 255-3272 / 255-1953

OLVASSA, TÁMOGASSA LAPUNKAT !!!

SZÓVAL,

Rua Sergipe, 270
01243 - São Paulo - SP
Tel: 256-1241

SZERKESZTŐSÉG: Reisch György (főszerkesztő)
Hársi Ernő-Gyuricza Căbor — Szabó László
Fenyvesi Ági-ifj. Lajtaváry Dani-Bálint Emese

A névvel ellátott cikkek nem feltétlenül azonosak a szerkesztőség véleményével.

FEJLESSZÜK SZÓKINCSEINKET (Meglétés): 1-d, 2-c, 3-c, 4-b, 5-c, 6-a, 7-a, 8-d, 9-b, 10-d, 11-c, 12-a.